

บทที่ 1

บทนำ

บริษัทที่นำเอาระบบคอมพิวเตอร์ไปใช้งาน จะสามารถได้รับผลตอบแทน ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานลง, เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานขององค์กรขึ้น, พัฒนาบุคลากรในองค์กร เป็นต้น ดังนั้นการนำเอา ระบบคอมพิวเตอร์ไปใช้งาน ก็ควรพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ขององค์กร, ความจำเป็นของ องค์กร ตลอดจนศักยภาพด้านต่างๆที่องค์กรมีอยู่ เพื่อให้การลงทุนในด้านนี้เกิด ประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุด

1.1 แนวคิดและเหตุผล

โรงงานตัวอย่างที่ทำการศึกษาวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เป็นโรงงานที่ ประกอบธุรกิจผลิตสารเคมี ซึ่งได้แก่ เมลามีนผงและยูเรียเม็ด และวัสดุใช้สำหรับการ บรรจุหีบห่อ ได้แก่ เทปและสติ๊กเกอร์ มีความต้องการที่จะปรับปรุงประสิทธิภาพการ ทำงานขององค์กรให้ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็น กิจกรรมด้านการผลิตหรือกิจกรรมที่สนับสนุน การผลิต เช่น การลดต้นทุนการผลิต, การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต, การนำทรัพยากรที่ ใช้ในการผลิตที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ เป็นต้น และสิ่งหนึ่งที่สามารถ ช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวของโรงงานตัวอย่างได้ นอกเหนือจากการใช้ ทรัพยากรบุคคลที่มีอยู่แล้ว ก็คือ ระบบคอมพิวเตอร์ และด้วยกับทรัพยากรบุคคลและ อุปกรณ์ทางด้านคอมพิวเตอร์ขององค์กรที่มีอยู่ระดับหนึ่งแล้ว ทำให้โรงงานตัวอย่าง เกิดความสนใจอย่างแท้จริงในการที่จะนำเอาระบบคอมพิวเตอร์ในลักษณะที่ตรงกับวัตถุประสงค์ขององค์กร มาใช้ช่วยในการบริหารงานขององค์กร

ระบบคอมพิวเตอร์ที่กล่าวถึงนี้ เป็นระบบซอฟต์แวร์ MRP II ที่ทางโรงงานตัวอย่างนำไปใช้ และจากการนำไปใช้ช่วยในการบริหารโรงงานอุตสาหกรรมและการเงินของหลายๆโรงงานในประเทศสหรัฐอเมริกา แล้วได้มีการทำการวิจัยออกมาพบว่า ผลตอบแทนที่ได้ก็นั้น พอที่จะสรุปได้ดังนี้

- ลดปริมาณสินค้าคงคลัง (Inventory Reduction)	20-30 %
- ลดค่าแรงงานทางตรง (Direct Labour)	
- เพิ่มประสิทธิภาพการประกอบ (Assembly)	24-40 %
- ลดค่าแรงทางอ้อม (Indirect Labour)	24 %
- ลดค่าแรงล่วงเวลา (Overtime)	50-95 %
- ลดค่าใช้จ่ายการจัดซื้อ (Purchasing Cost)	5 %
- ให้บริการลูกค้าที่ดีกว่า (Customer Service)	> 95 %
- ลดค่าใช้จ่ายของวัสดุคงคลังที่ล้าสมัย	80 %
- ลดค่าใช้จ่ายในการจัดจำหน่าย (Distribution Cost)	15 %

เมื่อพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของโรงงานตัวอย่าง, ลักษณะของระบบซอฟต์แวร์ และประโยชน์ต่างๆจากการนำเอาระบบซอฟต์แวร์ไปใช้จากกรณีตัวอย่างแล้ว ทางองค์กรจึงเห็นว่าน่าจะนำระบบซอฟต์แวร์ MRP II นี้มาใช้ช่วยสนับสนุนกิจกรรมขององค์กรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการทำวิทยานิพนธ์

1.2.1 เพื่อนำระบบ Manufacturing Resources Planning (MRP II) ของ Symix มาใช้กับโรงงานผลิตเมลามีนผงบรรจุถุง เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการวางแผนและควบคุมการผลิตให้ดีขึ้น

1.2.2 เพื่อตรวจสอบและประเมินผลการใช้งานระบบ MRP II ในโรงงานตัวอย่าง

1.3 ขอบเขตการศึกษา

สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ

1.3.1 Implementation เป็นการดำเนินการและประยุกต์ระบบ MRP II เข้ากับระบบการทำงานในปัจจุบัน ในส่วนของการควบคุมการผลิตและควบคุมวัสดุคงคลัง

1.3.2 Evaluation เป็นการประเมินผลที่ได้จากการใช้ระบบ MRP II กับการดำเนินการดังกล่าว โดยเน้นเฉพาะการทำงานใน 2 หน่วยงานใหญ่ๆ คือ แผนกผลิตเมลามีนผง (MM Department) และแผนกคลังสินค้า (Logistic Department) เท่านั้น

สำหรับ MRP II Software ที่นำมาใช้ในการติดตั้งภายในโรงงานตัวอย่างนี้เป็นของบริษัท Symix แห่งประเทศอเมริกา ชื่อว่า Symix และโมดูล (Module) ที่ทำการศึกษาในวิทยานิพนธ์ครั้งนี้มีดังนี้

- Inventory Control
- Bill of Materials (BOM)
- Work Center Capacity
- Job Definition (Shop Floor Control)
- Material Requirement Planning (MRP)

การประเมินผลการใช้งานของระบบ MRP II ภายในโรงงานตัวอย่างนี้จะเปรียบเทียบผลที่ได้จากการปฏิบัติงานก่อนและหลังการใช้งาน โดยจะเปรียบเทียบข้อมูลต่างๆดังนี้

- ความแน่นอนในการจัดเก็บวัตถุดิบ
- ความถูกต้องในการผลิตตามแผนการผลิต เพื่อให้ทันส่งมอบให้ลูกค้า
- การใช้ประโยชน์จากสถานีนงาน
- ความแม่นยำในการวางแผนการผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้า

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 พัฒนาความสามารถในการผลิตได้สูงกว่าเดิม รวมทั้งลดเวลาที่ต้องสูญเสียไปเนื่องจากปัจจัยต่างๆ เช่น งานเอกสารที่ต้องออกเพื่อการรับจ่ายวัตถุดิบ เป็นต้น

1.4.2 พัฒนาความสามารถในการส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้าได้ตามกำหนด ซึ่งจะช่วยเพิ่มความพึงพอใจให้ลูกค้าได้

1.4.3 ลดมูลค่าของสินค้าคงคลังลง ซึ่งจะส่งผลให้ต้นทุนการผลิตลดลงด้วย

1.4.4 สามารถจัดสรรกำลังคน,เครื่องจักรและทรัพยากรอื่นๆ ให้เหมาะสมกับแผนการผลิต

1.4.5 เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานสำหรับสายการผลิตผลิตภัณฑ์อื่นๆ ในการนำระบบ MRP II เข้าไปประยุกต์ใช้

1.4.6 สามารถประเมินผลที่ได้จากการนำระบบ MRP II ไปใช้ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงประสิทธิภาพของ Software ให้ดีขึ้น

1.5 วิธีการดำเนินงาน

1.5.1 **Implementation** เป็นการจัดหาและจัดทำข้อมูลให้กับระบบ ซึ่งมีรายละเอียดของการดำเนินงานดังนี้

- ศึกษาสภาพการทำงานของการผลิตเมลามีนในปัจจุบัน
- กำหนดและจัดทำข้อมูลเบื้องต้นสำหรับระบบ MRP II ได้แก่
  - Item Master
  - Shop Calendar
  - Operations
  - Work Centers
  - Bill of Materials (BOM)

- ปรับปรุงและออกแบบวิธีการทำงานใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับ software
- ออกแบบระบบทางเดินเอกสาร (Document flow system) รวมทั้งการจัดทำแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้องกับการใช้งาน

1.5.2 Evaluation เป็นการประเมินผลที่ได้จากการใช้งานระบบ MRP II ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- กำหนด criteria เพื่อใช้เปรียบเทียบผลที่ได้ก่อนและหลังการใช้งานระบบ MRP II ได้แก่
  - ความแน่นอนในการจัดเก็บสินค้าคงคลัง
  - ความถูกต้องในการผลิตตามแผนการผลิตที่วางไว้
  - การใช้ประโยชน์และการกำหนดงานให้กับศูนย์การผลิต
- เก็บและรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการใช้งานในระบบ MRP II
- สรุปและวิเคราะห์ผลที่ได้จากการใช้งานระบบ MRP II
- วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นขณะใช้งาน MRP II
- สรุปผลการดำเนินงานโครงการและข้อเสนอแนะ

1.5.3 จัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์